erbij:

het magazine van de Rozelaar

Leren

Hoofdartikel
‘Leren is nooit klaar’ 4

MiddenIn
‘Bekend maakt bemind’ 8

CLIËNT AAN HET WOORD

Elsemieke

‘Dat doe ik nu zelfstandig’

Aan haar vaste tafel bij Dagbesteding Klaproos vouwt Elsemieke het ene doosje na het andere. Of ze wil laten zien hoe dat gaat? Natuurlijk. Ze pakt een plat stuk karton, zet de randen op, klapt de flapjes om en zet het doosje op de stapel. ‘Zo’, zegt ze tevreden, met een blik naar haar begeleider Margreet. Het karton is nog blanco. ‘Volgens mij worden het mini drankverpakkingen’, zegt Margreet. ‘Een soort six-pack.’

Het doosjes vouwen heeft Elsemieke pas geleerd. Er is ook ander werk. Het klaargemaakte werk brengt ze zelf naar een andere groep, waar ze nieuw werk ophaalt. Vier dagen per week is ze op Dagbesteding Klaproos, woensdag is ze vrij. ‘s Morgens komt ze met de bus uit Putten, om drie uur gaat ze weer naar huis.

Leren houdt bij Elsemieke niet op. Deze week bracht ze voor het eerst de post rond aan de Rozenstraat. En de was brengt ze tegenwoordig zelf weg. Daar is ze trots op. ‘Dat doe ik nu zelfstandig.’

Elke zes weken werkt de groep rond een nieuw thema, nu is dat voertuigen. Bij een uitje zag ze heel veel trekkers en brommers. ‘Er waren heel veel verschillende merken en kleuren’, vertelt ze. Ermee rijden deden ze niet, kijken was al mooi genoeg.

Klaproos is een nieuwe groep. Toen de vorige dagbesteding stopte, nam de Rozelaar de hele groep over. Elsemieke kwam mee, met bekenden van vroeger. Nick bijvoorbeeld, die er ook bijna elke dag is. ‘Dat is wel gezellig’, zegt ze. ‘Dan weet je wie je tegenkomt.’

Wat ze het minst leuk vindt? Daar denkt ze niet lang over na. ‘Niks eigenlijk. Ik vind het allemaal heel leuk.’ De begeleiders zorgen goed voor haar. En nu ze in dit magazine staat, op pagina 2, wordt ze misschien een beetje beroemd. ‘Straks moet je handtekeningen uitdelen’, plaagt haar begeleider Margreet. Elsemieke lacht. Dat zou ze wel zien zitten.

IN DIT MAGAZINE

Cliënt aan het woord 2
Column 3
Hoofdartikel 4
Het gewone leven 7
De MiddenIn 8
Een dag uit het leven 10
Medewerkers 12
Feiten & Cijfers 14
Een Rozelaartje 16

COLOFON

Redactie:	*Laura Ezinga, Carmen van Hoef, Henny van Middendorp, Nico Vonder Rozemarijn de Zwarte*
Eindredactie:	*Jeannette Bos*
Fotografie:	*Jeannette Bos Robert van Eerde*
Teksten:	*Iddo Hoekstra*
Cover:	*Mariska*
Vormgeving:	*Treffend & Co*
Drukwerk:	*Verloop drukkerij*

erbij: is een uitgave van de Rozelaar

erbij: #22 / nov 2026 | Jaargang 8

Column

Iedereen leert op een eigen manier...

De Rozelaar is een diverse gemeenschap, waarin ruimte is om jezelf te ontwikkelen. Uit alle verhalen in deze Erbij blijkt hoe iedereen dat op zijn of haar eigen manier doet. Lorenzo laat zien hoe belangrijk het is om fouten te mogen maken. Van Elsemieke leren we dat je trots mag zijn op iedere stap die je zet. Mieke, Gertine en Willianne laten zien dat je, hoe ervaren je ook bent, altijd kunt blijven leren. En Mariska laat zien dat je kunt leren omgaan met een fysieke beperking.

Juist op de dag dat ik mijn jaarlijkse ontwikkelgesprek had met twee leden van de Raad van Toezicht, kreeg ik de kopij voor deze Erbij onder ogen. Een mooie samenloop, want ook mijn gesprek ging over leren en ontwikkelen: wat heb ik als bestuurder te leren in de fase waarin de Rozelaar zich nu bevindt? Voor mij ligt er de komende tijd een belangrijke opdracht in het goed meenemen van iedereen in onze strategie. Niet alleen vertellen wat we willen veranderen, maar ook steeds duidelijk maken waarom we dat doen en hoe die veranderingen bijdragen aan onze koers.

Eigenlijk geldt datzelfde voor de Rozelaar als geheel. Ook wij blijven leren. We leren hoe we het netwerk van onze cliënten nog meer kunnen betrekken, hoe we omgaan met nieuwe technologie en wat het betekent om ouder te worden. Zo ontwikkelen niet alleen mensen zich, maar ontwikkelen we ons ook samen als organisatie.

Zo zijn we samen op weg en mogen we ons bovenal verbonden weten als leerlingen van Christus.

Jan-Henk Janssen
Bestuurder

Op de foto: Mieke en Gertine

LEREN IS NOOIT KLAAR

Over trainers die zelf ook weer leerling werden

Er is een moment geweest dat Mieke van Hoorn niet snel zal vergeten. Een team zat om tafel om een cliëntcasus te bespreken, vragen die op het eerste gezicht eenvoudig leken. Heeft deze cliënt een betekenisvolle dag? Pas toen ze die vraag echt moesten beantwoorden, viel de stilte.

Ze waren al die tijd vooral bezig met het managen van probleemgedrag,' zegt Mieke. 'Pas toen beseften we: deze jongen bouwt helemaal geen zelfvertrouwen op. Hij kreeg nooit de kans om ertoe te doen, om iets voor een ander te betekenen. We keken naar zijn gedrag, niet naar wat hij nodig had.' Er werd niet geroepen, niet verdedigd. Er waren tranen.

Dat moment is precies waarom Mieke van Hoorn en Gertine van den Brink hun werk doen. Sinds ruim twee jaar vormen zij, samen met collega Willianne Breddels, het trainersteam van de Rozelaar. Geen buitenstaanders met een dik beleidsplan, maar collega's met jarenlange ervaring in de zorg zelf.

Van de groep naar de trainingslocatie

Mieke kende de organisatie al van binnenuit, als begeleider, zorgcoördinator, teamleider en zorgbemiddelaar. Gertine begon zeventien jaar geleden als zorgcoördinator op een groep voor cliënten met een ernstige meervoudige beperking, van wie ze een deel al uit een eerdere baan kende. 'Ik kwam gewoon weer terug in hun leven,' zegt ze. Later werkte ze dertien jaar als praktijkopleider binnen HR, verantwoordelijk voor het stagebeleid en de BBL-leerlingen.

Hun eerste opdracht als trainers was niet mals: Triple-C, de basisvisie van de Rozelaar, was jaren eerder al eens getraind, maar zonder opvolging waren sommige zaken wat weggezakt. 'We zaten eigenlijk weer volgens oude tradities te werken,' zegt Mieke. Om de methode zelf eigen te maken, volgden de drie een meerdaagse training bij de Triple-C Werkplaats van ASVZ in Gorinchem.

Geen papieren tijger

Triple-C gaat niet uit van het probleemgedrag van een cliënt, maar van de menselijke behoefte daaronder.

Niet: wat heeft iemand? Maar: wat heeft iemand nodig? De vraag is hoe je dat laat landen bij een paar honderd medewerkers, zonder dat het een vinkje wordt dat wordt afgetekend en daarna weer wegzakt. Het antwoord van Mieke en Gertine: begin niet met wat mensen anders moeten doen, maar met hoe ze kijken. De eerste twee trainingsdagen gaan daarom niet over vaardigheden, maar over bewustwording, met praktijkcasussen en gesprekken in kleine groepjes. Pas daarna komt de vraag wat er anders kan.

Dat gaat niet zonder wrijving. Er doen soms wat misverstanden de ronde, vertelt Mieke: 'Sommige mensen denken dat je bij Triple-C geen grenzen meer mag stellen.' Weerstand blijkt vaak niet over de methode te gaan, maar over onderliggende spanning in een team: werkdruk, het gevoel er alleen voor te staan. 'Daar gaan we dan naar op zoek,' zegt Gertine. 'Want daaronder zit vaak iets anders.' Precies daarom wordt inmiddels de hele organisatie getraind, van MT tot receptie: niet omdat iedereen hetzelfde werk doet, maar omdat het prettig werkt als iedereen begrijpt waarom bepaalde keuzes worden gemaakt. Daarom stopt het niet bij een training. Mieke en Gertine coachen collega's ook op de werkvloer, niet om te

'We waren al die tijd vooral bezig met het managen van probleemgedrag. Pas toen beseften we: deze jongen bouwt helemaal geen zelfvertrouwen op.'

controleren of alles gaat zoals het trainersteam wil, maar om de juiste vragen te stellen. ‘Wij hebben zelf niet de gehechtheid met een cliënt die een persoonlijk begeleider heeft,’ legt Mieke uit. ‘Wij gaan niet voordoen hoe het moet. Wat wij doen, is vragen stellen.’

Driehoekskunde is communicatie

Naast Triple-C geven Mieke en Gertine ook training in Driehoekskunde, gericht op de samenwerking tussen cliënt, familie en professional. Waar Triple-C draait om het gedrag van de cliënt te begrijpen, gaat Driehoekskunde over de verbindingen daaromheen: tussen cliënt en ouder, tussen ouder en begeleider. ‘Het komt in de praktijk vaak neer op communicatie,’ zegt Gertine.

Een voorbeeld laat zien hoe subtiel dat kan zijn. Een team was druk met het geven van ‘bonussen’: kleine, aandachtige gebaren om de band met een ouder te versterken. Een extra belletje, een extra fotootje. Toch bleef de verhouding met één ouder stroef. Pas toen rechtstreeks gevraagd werd wat deze ouder nu eigenlijk belangrijk vond, kwam het antwoord: geen extra belletje of foto, maar geruststelling. ‘Dat was een hele mooie ontdekking, we dachten dat we goed bezig waren, maar de ouder had iets heel anders nodig.’

Zelf ook leerling blijven

Wat opvalt, is hoe weinig Mieke en Gertine zichzelf als expert neerzetten, terwijl ze dat inmiddels zeker zijn geworden. Beiden noemen de overstap naar het trainerschap een sprong in het diepe. ‘Ik gaf training aan collega’s die ik al jaren kende,’ zegt Mieke. ‘Doodeng.’ Gertine herkent het gevoel vanuit een andere hoek: zij was thuis in het voeren van gesprekken, maar het overbrengen van theorie was ‘gewoon heel erg hard werken’. ‘De gehechtheidscirkel uit het Triple-C model, dat je zelfvertrouwen opbouwt via een veilige relatie met anderen, dat heb ik zelf aan den lijve ondervonden. Ik was heel ervaren in mijn vak, en voelde door mijn nieuwe functie ineens weer grote onzekerheid.’

Na een tijd trainen heeft Gertine gedurende een half jaar als meewerkend teamleider waargenomen op een woonlocatie. ‘Ik heb daar toen ook weer echte praktijkvoorbeelden opgehaald,’ zegt ze. Mieke: ‘Voor ons als trainingsteam is dat heel kostbare informatie.’

Wat nog mag groeien

Niet alles is uitgekristalliseerd. Naast Triple-C en Driehoekskunde ligt er ook de vraag hoe de Rozelaar wil omgaan met seksualiteit en relationele vorming, een onderwerp waarvoor de methode Wonderlijk Gemaakt wordt gebruikt. Vanuit de christelijke visie van de organisatie ligt daar een duidelijk uitgangspunt onder, maar Mieke en Gertine zijn nog aan het uitzoeken hoe ze dat het best kunnen vormgeven voor uiteenlopende cliënten. ‘Het moet geen lastig onderwerp meer zijn,’ zegt Gertine. ‘Maar een onderwerp dat er gewoon bijhoort.’

Het is een houding die door het hele gesprek klinkt: liever een vraag te veel stellen dan een aanname te snel maken. Gertine noemt een uitdrukking uit de Driehoekskunde die ze inmiddels op alle niveaus binnen de Rozelaar herkent: vinden verhindert verbinden. Collega’s werken vaak met de beste bedoelingen, met hart, hoofd en handen, en toch soms langs elkaar heen. De training is er niet om dat te veroordelen, maar om het weer aan elkaar te knopen.

Wat er dan overblijft, is niet een afgerond project met een vinkje erachter, maar een gewoonte om te blijven vragen wat iemand nodig heeft. Bij de cliënt, bij de collega, bij de ouder aan de andere kant van de tafel. Want daarin valt leren bij de Rozelaar uiteindelijk samen met goede zorg.

De wereld ging weer open

‘Dit bedrijf is veel te groot, hier verzuip ik.’ Dat dacht Lorenzo Djuric (26) toen hij voor het eerst binnenstapte bij Van Ravenhorst, waar ze trailers voor met name pluimveetransport bouwen. Nu, een tijd later, hoort hij er helemaal bij. Hij plakt roosters, hij schuurt, hij boort en hij slijpt. Dat laatste vindt hij het allerleukst. ‘Dat had ik zelf ook niet gedacht. Maar ik het kan toch.’

“Ze kijken niet naar wat ik niet kan”

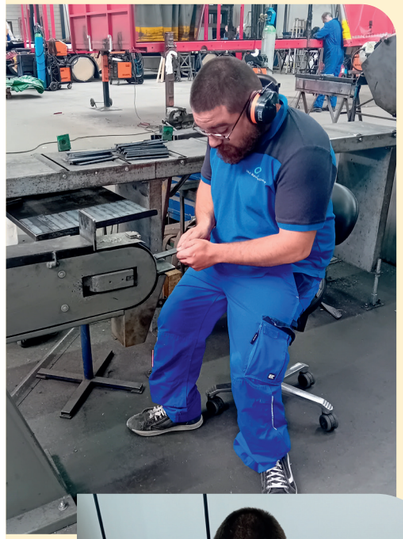

Lorenzo woont zes jaar op Woonlocatie de Rozenhof in Voorthuizen en gaat een aantal dagen naar Dagbesteding Industrie Op dinsdag en vrijdag is hij aan het werk buiten de deuren van de Rozelaar. Via Werkbegeleiding van de Rozelaar zocht werkbegeleider Robert van Eerde twee werkplekken voor hem, allebei in Barneveld. Hij rijdt er zelf naartoe, met zijn scootmobiel. Bij Showmycollection, een winkel in displaymateriaal voor verzamelaars en alles rondom metaaldetectie, werkt hij achter de schermen: hij pakt in, hij ompakt en hij zorgt dat alles klaarligt. Bij Van Ravenhorst staat hij op de werkvloer, tussen de trailers.

Fouten maken mag

Op beide plekken wordt hij uitgedaagd. ‘Ze kijken niet naar wat ik niet kan, maar naar hoe we mijn grenzen kunnen verleggen,’ zegt Lorenzo, die een visuele en een lichamelijke beperking heeft. Bij Van Ravenhorst kreeg hij een aangepaste stoel en voormannen Pavel en Adrie nemen de tijd om hem iets nieuws te leren. Fouten horen daarbij. Toen Lorenzo een keer een slechte dag had en met al zijn fouten naar zijn baas Dick stapte, kreeg hij een antwoord dat hij niet meer vergeet. ‘Hij zei: maak twee weken achter elkaar dezelfde fout, dan leer je er de derde week goed van.’

Een warm bad

Dat hij erbij hoort, is voor Lorenzo het belangrijkste. Hij wordt niet ontzien en krijgt dezelfde grappen als ieder ander. ‘Ik word gezien als een volwaardig lid van de club.’ Vorig jaar ging hij met collega’s van Van Ravenhorst naar Duitsland, om te zien hoe de opleggers gemaakt worden. Daarna samen eten. ‘Je komt er in een soort warm bad.’ Aan die werkplekken ging een moeilijke tijd vooraf. Op een eerdere werkplek kon hij niet blijven en dat voelde als een klap in zijn gezicht. ‘Ik verloor alle motivatie.’ Bij deze twee bedrijven kwam die terug, beter dan ooit. ‘De wereld ging weer open.’

Wat hij anderen wil meegeven? ‘Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zijn het echt waard. Je krijgt er niet alleen iemand bij die werkt, maar ook gezelligheid.’ En, zegt hij er meteen achteraan, zorg voor een goede werkbegeleider. ‘Iemand die aansluit bij wat jij nodig hebt. Met Robert heb ik veel geluk gehad.’

MiddenIn:

Op de foto: Sanne en Henk

Bekend maakt bemind

Op de eerste verdieping van de Prins Willem Alexanderschool in Barneveld hangen de stemmen van groep acht nog in het lokaal, ook al is de klas al een paar uur geleden vertrokken op deze woensdagmiddag. Meester Henk Meeuwissen overlegt voorin de klas nog even met een collega, iets over korfballen dat nog geregeld moet worden, hij klinkt rustig en duidelijk.

Wanneer hij gaat zitten, op één van de kleine bankjes waar zijn leerlingen normaal aan werken, is meteen duidelijk: dit is een meester. Heldere, krachtige stem. Hij ziet alles om zich heen, maar lijkt nergens gejaagd. Nog voordat de eerste vraag is gesteld, pakt Henk zijn telefoon erbij. ‘Ken je mijn dochter Sanne al?’ Op de foto twee jonge vrouwen die stralen, dicht tegen elkaar aan. ‘En dit is Roos, haar twee jaar oudere zus. Ze zijn dol op elkaar.’

Goud waard

Henk staat al vijfentwintig jaar voor de klas, de laatste twee jaar op de PWA. Zijn pad daarnaartoe liep niet vanzelfsprekend: hij deed eerst de hotelschool in Wageningen en haalde zijn ondernemersdiploma, voordat hij besloot volledig om te scholen. ‘Geen dag spijt van gehad,’ zegt hij.

Zijn dochter Sanne is eenentwintig. Pas bij haar geboorte werd duidelijk dat ze een beperking heeft. Tijdens de zwangerschap was daar niets van te zien. Er ging iets mis tijdens de zwangerschap en mogelijk ook tijdens de bevalling, waardoor ze onder meer een spasme heeft aan één kant van haar lichaam. Daarnaast heeft ze in de vingers van haar linkerhand geen botjes, maar ze kan er alles mee: ze pakt een rijstkorrel op alsof het niets is. Cognitief functioneert Sanne, inmiddels een volwassen vrouw, ongeveer als een peuter.

Iemand uit de kerk zei destijds, goedbedoeld, dat God bij haar ‘één schoonheidsfoutje’ had gemaakt. Henk gelooft daar niet in. ‘God maakt geen fouten,’ zegt hij. ‘God heeft Sanne in ons gezin geplaatst. Ze is ons goud waard. Al is goud best zwaar. En dat wordt de laatste jaren niet minder.’

Van dinsdag tot vrijdag gaat Sanne naar Dagbesteding Duinroos bij de Rozelaar. Ze heeft er een vaste groep waar ze zich thuis voelt, iedereen kent haar. De activiteiten wisselen bewust, van boodschappen doen voor de soep tot lekker lezen, ze bladert het liefst urenlang door dikke catalogi en reisgidsen. Ze komt bijna altijd vrolijk thuis en vertelt honderduit over haar dag. Henk en zijn vrouw zijn dolblij met de plek.

Een plaatje zegt meer dan duizend woorden

Dat Henk vorig jaar met zijn klas naar de Rozelaar ging om bij Sanne te kijken, was niet iets wat hij van tevoren had bedacht. ‘Het was een samenloop van omstandigheden,’ vertelt hij. Aan het begin van het schooljaar vertelt hij zijn klas altijd iets over zichzelf, ook over Sanne. Een paar ouders, zelf verbonden aan de Rozelaar, stelden voor dat de klas eens op bezoek kon komen. Toen hij het aan zijn leerlingen voorlegde, wilde bijna iedereen graag mee.

Hij verdeelde de klas in drie kleine groepjes en bereidde de kinderen voor: wie Sanne is, wat ze leuk vindt, waar ze niet van houdt, maar vooral, wees gewoon jezelf, doe niet krampachtig. Op de dag zelf zongen ze samen liedjes, met handpop Fien die Henk had meegenomen en schilderden ze in groepjes mee met de andere cliënten. Wie er eerst nog wat onwennig bijstond, kwam dichterbij zodra Sanne enthousiast reageerde. ‘Ze zeggen wel dat een plaatje meer zegt dan duizend woorden,’ zegt Henk. ‘Dat zag je hier gebeuren.’
Hij scrolt nog even door de foto’s op zijn telefoon, wijst een filmpje aan waarop Sanne straalt terwijl de kinderen van groep 8 enthousiast voor haar zingen. ‘Kijk, ze geniet honderd procent.’

Meester Henk tijdens een Engelse les met zijn handpop Yellow

Verder dan het klaslokaal

De Rozelaar is niet de enige plek waar Henk met zijn klas naartoe gaat. Met dezelfde groep ging hij vorig jaar met kerst naar verzorgingshuis Ruimzicht in Barneveld. Hij speelde er gitaar, de kinderen deden spelletjes en handwerkjes met de bewoners. Er was een vrouw in tranen nadat hij een lied had gespeeld. ‘Het bleek het lievelingslied van haar overleden man. Dat vergeet ik niet snel meer.’ Een meisje uit zijn klas van vorig jaar is inmiddels vaste vrijwilliger bij Ruimzicht. ‘Hoe mooi is dat?!’

“God maakt geen fouten. Sanne is ons goud waard.”

Voor Henk is zo’n bezoek niet een vinkje op een beleidsplan. ‘Het vak Burgerschap is voor mij eigenlijk een papieren tijger,’ zegt hij. ‘Zo’n bezoek van mijn klas aan de Rozelaar is waar het ten diepste om draait.’ Hij plant het niet als aparte les, het zit verweven in wat hij toch al doet. Niet elk kind vindt het meteen makkelijk, sommigen kijken eerst liever toe. Ook dat mag. ‘Wie zelf enthousiast is, ziet de kinderen vanzelf volgen.’

Wie is je naaste?

Wat Henk zijn leerlingen wil meegeven, gaat verder dan een gezellig uitje. ‘Ieder kind mag weten dat je uniek bent, ook als je er anders uitziet of een beperking hebt. Je hoort erbij.’ Hij verwijst naar de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan: wie is je naaste? Degene die je tegenkomt, wie het ook is. ‘Je kunt er met een boog omheen lopen. Je kunt er ook gewoon naartoe gaan.’ Dat is precies wat hij zelf doet, ook buiten school. Als kinderen op straat naar Sannes hand wijzen, trekt hij ze niet weg, maar juist dichterbij. ‘Kijk maar,’ zegt hij dan. ‘Haar hand ziet er wat anders uit, maar ze kan er alles mee.’ Onbekend maakt onbemind, vindt hij, maar andersom geldt net zo goed: bekend maakt bemind.

Zijn stem wordt zachter wanneer het gesprek bij de samenleving komt waarin zijn dochter leeft. Hij praat wat beschouwender dan daarvoor. Hij sluit aan bij het motto van zijn school, ‘samen leren leven’ en bij wat de Rozelaar zelf uitdraagt: dat ieder mens een volwaardige plek verdient, midden in de samenleving. Zelf hoopt hij dat zijn leerlingen later, ergens, iemand tegenkomen die niet aan de gemiddelde maat voldoet. En dat ze dan niet wegkijken, maar gewoon even zwaaien, of naar binnen lopen.

EEN DAG UIT HET LEVEN VAN *Mariska Schreurs*

Mariska Schreurs (51) woont op Woonlocatie Iris, gaat vier dagen per week naar Dagbesteding Creatief en doet sinds ongeveer een jaar zelf haar was.

Stappenplan in de kast

In de kast in Mariska's appartement ligt een kaart met een stappenplan. Wit bij wit, gekleurd bij gekleurd, donker bij donker. Een jaar geleden had ze die kaart nog nodig, maar nu niet meer. 'Ik doe het nou helemaal uit mijn hoofd.'

Elke vrijdagmiddag draait ze haar eigen wasjes. Begeleiders keken mee, gaven aanwijzingen en het ging 'best goed'. Een roze handdoek is er nooit uitgekomen.

Met links

Leren op haar eigen manier doet Mariska al haar hele leven. Ze is geboren met een korte rechterarm en leerde alles met links. 'Links schrijven en aankleden lukt me prima.' Voor het eten heeft ze speciaal bestek, waarmee ze zelf snijdt. Veters strikken en nagels

knippen doen anderen. Koken deed ze vroeger ook, maar te lang staan lukt niet meer.

Eigen plek

Mariska woont al bijna 22 jaar op Woonlocatie Iris. 'Altijd in hetzelfde appartement, met een woonkamer, keuken, een ruime slaapkamer en een eigen badkamer.' Haar grote glimlach vertelt dat ze zich er prettig voelt. Er staan een keyboard en een computer waarop ze muziek luistert en overal gezellige dingetjes. Ze groeide op in Amersfoort bij haar ouders, samen met haar broer en zus.

Eten doet ze in de gezamenlijke woonkamer. Haar grote vriendin Marianne woont er ook. Samen kijken ze graag naar Miljoenenjacht op TV of ze wandelen een rondje. Deze zomer gingen ze met Mariannes ouders naar het strand in Katwijk aan Zee vertelt ze stralend. Op de spelletjesavond, georganiseerd door ouders van een medebewoner, doen bijna alle bewoners enthousiast mee.

Maandag is schoonmaakdag. Stofzuigen en het bed opmaken doet Mariska met hulp. 'Daar heb je echt twee handen voor nodig.' De middag is voor haarzelf, of voor vrijwilligers Beppie en Cora, die om de paar weken komen. Dan gaat ze graag naar de Intratuin, gezellig snuffelen en lekker iets drinken.

Dagbesteding Creatief

Van dinsdag tot en met vrijdag is Mariska van negen tot kwart over drie bij Dagbesteding Creatief. Ze maakt vlaggetjes, kaarten en tassen van stof, die in het winkeltje worden verkocht. Naaien vindt ze het leukst. 'Gewoon met één hand.' Nu werkt ze aan een telefoontasje.

Grapjes

Begeleider Matthijs is een grapjas. Zo zong hij al in de nazomer Sinterklaasliedjes, terwijl de pepernoten al in de winkel lagen. Grapjes begrijpen is voor Mariska niet altijd makkelijk. Is iets serieus of niet? Bij Matthijs weet ze dat wel. Er is een afspraak: één keer een grapje is goed, twee keer mag ook, daarna stoppen.

Zingen

Op dinsdagmiddag zingt ze in het Rozelaarkoor, onder leiding van muziektherapeut Daniëlle. 'Jezus is de Goede Herder', 'Ik zal er zijn', 'In de nacht van Bethlehem'. 'Van zingen word ik blij en vrolijk.' Ze luistert graag naar Opwekking en naar Jan Smit.

Een keer ging ze met een groep bewoners naar een concert van Sela, waar ze helemaal vooraan mochten zitten.

Zaterdagmiddag gaat ze naar De Klup, voor mensen met een verstandelijke beperking, om te zwemmen of te schilderen. Zondag is het kerk en 's middags rusten of een boek lezen. Ongeveer eens in de drie weken logeert ze een fijn, lang weekend bij haar ouders in Amersfoort.

Op maandagochtend, tijdens het schoonmaken, staat de muziek aan en zingt ze mee. 'Als er geen muziek aan staat, vind ik het niet zo leuk.'

Op de foto: Jacquelien en Nadine

‘Een blij gezicht opent harten’

Achttien jaar lang stond Jacquelien Bastmeijer achter de toonbank bij een keurslager in Veenendaal. Ze kende haar klanten, wist wat ze wilden en het vak had ze in de vingers. Nu is ze ongeveer een jaar in dienst op Woonlocatie de Vlinder.

Op de opleiding hoorde ze een zin die ze niet meer kwijtraakt: een timmerman gebruikt zijn gereedschap, maar als medewerker in de zorg ben je zelf het gereedschap. ‘Dat vond ik eigenlijk heel mooi gezegd,’ zegt ze. Opleidingscoördinator Nadine van Wingerden herkent het beeld ook. Leren bij de Rozelaar gaat voor haar niet alleen om een vak erbij leren, maar ook om jezelf bijschaven.

Van toonbank naar woonkamer

Jacquelien (36) werkt sinds november vorig jaar op de Vlinder, een woonlocatie voor mensen met een lichtverstandelijke beperking, middenin de nieuwbouwwijk Veller in Barneveld. Dat ze ooit bij de slager zou weggaan, kon ze zich een paar jaar geleden nog niet voorstellen. Maar haar kinderen werden ouder, haar man kreeg de ruimte om deels vanuit huis te werken en ze merkte dat ze meer voor een ander wilde betekenen dan achter de toonbank. Ze liep mee in de ouderenzorg en bij mensen met een ernstige meervoudige beperking. Vervolgens bij de Rozelaar en het klikte meteen. ‘Ik zocht die interactie weer en de humor,’ zegt ze. ‘Dat gaf me bij de slagerij ook al zoveel energie.’

De overstap voelde als een sprong. Barneveld lag wat verder van huis en ze liet haar vertrouwde wereld achter zich. Maar na één gesprek en een avond meelopen hoorde ze al snel dat ze er ‘paste’. Sindsdien combineert ze het werk met de opleiding tot begeleider maatschappelijke zorg op het Hoornbeek in Amersfoort, niveau 3, anderhalf jaar.

De broer die haar vormde

Dat ze uiteindelijk bij de gehandicaptenzorg uitkwam, heeft alles te maken met haar broer. Jacquelien is de jongste van zes kinderen en groeide op met een broer die ernstig meervoudig beperkt is. Lang hield ze juist afstand van die wereld, het voelde als kind niet altijd veilig. Dat onzekere gevoel bleef lang hangen. Pas op haar vijfendertigste trok ze de stoute schoenen aan. ‘Ik heb het ook echt in het gebed bij de Heere neergelegd,’ vertelt ze. ‘Wat moet ik hiermee?’

Wat ze toen meemaakte, helpt haar nu op de groep. De rust waarmee ze een bewoner benadert, de duidelijkheid die ze biedt, het is iets wat ze als kind al meekreeg, al had ze er toen geen naam voor. Tegelijk herkent ze de onzekerheid nog steeds, bijvoorbeeld als ze grenzen moet stellen. Thuis bij haar eigen kinderen lukt dat moeiteloos. Op de groep zoekt ze soms nog naar de juiste toon. ‘Mijn collega’s zeggen dan: doe maar gewoon wat jij denkt dat goed is. Dat vertrouwen is heel mooi.’

Een paar maanden geleden organiseerde haar werkbegeleider een avond voor broers en zussen van bewoners (brussenavond). Jacquelien hielp met de voorbereiding. Ze zag hen stralen toen hun eigen broer of zus binnenkwam. Ook de kleine momenten raken haar: samen bidden met een bewoner die onrustig is tijdens een contactmomentje en daarna bedankt worden met een knuffel. ‘Dat doet me ontzettend goed,’ zegt ze.

Dichtbij en dan weer los

Dat vertrouwen begon bij Nadine van Wingerden, opleidingscoördinator en praktijkopleider bij de Rozelaar. Voordat Jacquelien zich had aangemeld voor school, legde Nadine haar uit hoe de combinatie van werk en opleiding in elkaar zit en adviseerde ze het Hoornbeeck boven de school waar Jacquelien eerst al half stond ingeschreven. ‘Dat is bewust,’ zegt Nadine. ‘De Rozelaar is breed christelijk en het Hoornbeeck is een reformatorische MBO en heeft veel aandacht aan het werken vanuit Bijbels perspectief. Dat merk je terug in hoe hun studenten naar het werk kijken. Dat vind ik als organisatie heel belangrijk.’

Ook in de eerste maanden kreeg Jacquelien alle ruimte: twee maanden boventallig meelopen voordat ze zelfstandig ging draaien, terwijl medestudenten soms maar een week krijgen. ‘Vast beleid,’ zegt Nadine, ‘juist omdat we willen dat iemand goed landt.’ In die beginperiode kwam Nadine geregeld langs op de groep. Inmiddels is dat contact losser, een gesprek per half jaar, de rest verloopt via werkbegeleider Annemarie, die Jacquelien dagelijks begeleidt. ‘Ik vind dat heel goed zo,’ zegt Nadine. ‘Eerst dichtbij, en dan weer teruggeven aan het team.’

Jezelf worden en bijstellen

Nadine legt uit hoe dat er in de praktijk uitziet. Elke student bouwt een eigen ontwikkelplan, met wat zij een basishouding noemt die moet uitgroeien tot een beroepshouding. ‘Je mag jezelf zijn, met je eigen humor en je eigen manier van doen,’ zegt ze. ‘Maar bij een bewoner met autisme werkt een grapje soms averechts. Dan stem je af op wat die ander nodig heeft, niet op wat voor jou vanzelf gaat. Stel een medewerker heeft ADD en komt weleens te laat, maar bij een cliënt voor wie tijd heel belangrijk is moet je ervoor zorgen dat je op tijd bent.’

Dat werkt volgens haar ook de andere kant op. Studenten die van ver buiten de zorg komen, zoals Jacquelien, nemen ook iets mee de zorg in. ‘Iemand met een heel ander vak kijkt soms met frisse ogen naar hoe we iets doen en ziet dat het efficiënter kan bijvoorbeeld,’ zegt Nadine. ‘De zorg is niet altijd even logisch ingericht. Daar leren wij dan weer van.’

Waar ze elkaar vinden

Jacquelien noemt het de ruimte die ze kreeg om fouten te maken en te groeien. Nadine noemt het de ruimte die ze juist weer loslaat, zodra iemand op eigen benen kan staan. Allebei hebben ze het eigenlijk over hetzelfde: vertrouwen geven, op het juiste moment.

Het verklaart waarom Jacquelien, ondanks volle weken met school, werk en een gezin van vijf, geen moment spijt heeft. ‘Ik wist vooral zeker wat ik niet meer wilde,’ zegt ze. ‘De rest kwam vanzelf op mijn pad.’

Nieuwe knutselwerkjes leren maken.
(Marieke)

Afruimen in het restaurant en leren puzzelen.
(Luuk)

Wat zou je graag nog willen leren?

Ik zou graag een nieuwe taal willen leren.
(Lotte)

Tafels dekken op de maandag met Gerrie (begeleider) en kleuren.
(Ada)

Papier versnipperen
(Helina)

Wat is het belangrijkste dat je bij de Rozelaar hebt geleerd?

Het leren op mezelf wonen
(Nico)

Samenwerken, altijd naar de mogelijkheden kijken van mensen
(Mieke)

Er voor elkaar zijn en elkaar helpen
(Ineke)

Wat betekent 'samen leren' voor jou?

Gezellig, het maakt activiteiten minder spannend.
(Helina)

Naast elkaar iets doen. Niet de ander vertellen en ernaast gaan kijken, maar samen doen, samen ontdekken. Open staan voor wat de ander inbrengt.
(Anoniem)

Geke op de zorgboerderij
(Henk)

Van wie heb je het meeste geleerd?

Van mijn collega-cliënten
(Mohammed)

Van de leiding
(Werner)

Doe het! Nieuwe dingen geven nieuwe energie
(Annette)

Niet zeggen; ik kan het niet. Maar eerst proberen.
(Samira)

Welke tip zou jij aan iemand geven die iets nieuws wil leren?

Met een open blik en hart leer je elke dag
(Lotte)

Blijf altijd nieuwsgierig en wees niet bang om vragen te blijven stellen!
(Mieke)

Anton en Jan-Tijmen die samen plezier maken op kantoor. Het zijn de kleine dingen die het doen.
(Annette)

Welke cliënt of collega heeft jou iets waardevols geleerd en wat is dit?

De moeder van Gerda heeft mij leren breien.
(Thomas Jan)

Van de muziek-therapeut heb ik geleerd om rustige muziek te luisteren.
(Corina)

Carissa werkt op Dagbesteding Madelief aan de Rozenstraat in Barneveld. Dit is een dienstverlenende groep die veel werk voor andere dagbestedingsgroepen doet. Zo zetten ze onder andere koffie voor als de groepen pauze houden. Carissa is aan het leren hoe ze koffie kan zetten. Met behulp van picto's is het makkelijk om alle stappen te volgen.

"Ik vind het leuk om te leren en ik kan het al heel goed"